



T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-1P4
Konu : Soru Önergesi (7/42971)

31.07.2026
7/42971
92 143

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1841955 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL tarafından yöneltilen 7/42971 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

“4857 sayılı Kanunun 39’uncu maddesi ile Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 522’nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi gereğince, iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için ücretlerin asgari hadlerinin, Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile Asgari Ücret Yönetmeliğinde belirlenen ilke ve esaslara göre belirleneceği öngörülmüştür. Asgari ücret, brüt olarak tespit edilmekte ve kanuni kesintiler yapıldıktan sonra kalan miktar işçiye ödenmektedir. Asgari ücret, kamu düzeni ile ilgili olup işçilere Asgari Ücret Tespit Komisyonunca belirlenen miktarın altında bir ücretin ödenmesi mümkün bulunmamaktadır. Asgari ücretin üzerindeki ücret ve sosyal haklar ise, işçi ve işveren arasında akdedilen iş sözleşmeleri ve taraflar arasında gerçekleşen toplu iş sözleşmeleri ile ya da işyeri personel yönetmelikleriyle serbestçe belirlenebilmektedir.

2024/5 sayılı Mevsimlik Tarım İşçileri Genelgesi ile işçilerin ve ailelerinin çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumlulukları tanımlanmıştır. Genelgede barınma, ulaşım ve sosyal güvence konuları ayrı başlıklar halinde düzenlenerek gerekli önlemler alınmıştır. İl düzeyindeki tedbirler ise valiliklerce ilan edilmekte, valilerin gözetim ve denetiminde yürütülmektedir.

Tarımda İş Aracılığı Yönetmeliği hükümleri gereğince, tarım iş araçları ücretlerin kararlaştırılan ödeme biçimine göre (günlük, haftalık, aylık, parça başına, götürü, vs.) işveren tarafından her bir işçiye ödenmesini sağlamakla yükümlüdür. Tarımda İş Aracılığı Yönetmeliği hükümlerince denetlemeler ilgili makamlarca gerçekleştirilmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumunca (SGK) mevsimlik tarım işçilerinin sosyal güvenlik sistemine dahil edilmesi ve kayıt dışı istihdamın önlenmesi amacıyla rehberlik, bilgilendirme ve farkındalık faaliyetleri yürütülmektedir. Kayıt dışı istihdamla mücadele için ilgili mevzuatına göre intikal eden ihbar-şikâyetler üzerine yapılan denetimler haricinde, yıllık çalışma plan ve programı ile belirlenen sektörlerde faaliyet gösteren ve veri analizi çalışmaları sonucunda riskli olduğu değerlendirilen işyerlerinde asgari işçilik incelemeleri yapılmakta, yine yıllık çalışma plan ve programı ile belirlenen ve kayıt dışı istihdamın yoğun olduğu değerlendirilen sektörlerde rehberlik ve bilgilendirme faaliyetleri yapılmaktadır. Ayrıca, mevsimlik tarım işçilerinin yoğun bulunduğu bölgelerde Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Projesi (METİP) kapsamında kurulan sosyal çadırlarda rehberlik faaliyetleri yürütülmekte; sigortalılık süreçleri, haklar, yükümlülükler ve kayıt dışı çalışmanın sonuçları konusunda bilgilendirme sağlanmaktadır. Bu çalışmalarla mevsimlik tarım işçilerinin sosyal güvenlik kapsamına alınmasının teşvik edilmesi ve kayıt dışı istihdamla etkin mücadele edilmesi amaçlanmaktadır.”

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan